

Sensorveiledning SØK3523 våren 2023

Eksamen arrangeres som skriftlig skoleeksamen og består av to oppgaver. Begge skal besvares og vektet likt ved sensur.

Oppgave 1 (50%)

Figuren må forklares, inkludert dekomponeringen av produktivitsvekst i to hovedkilder: produktivitsvekst innenfor eksisterende økonomiske aktiviteter ('within') og produktivitsvekst på grunn av at arbeidskraft går fra lavproduktiv til høyproduktiv aktivitet ('structural'). Dekomponeringen er befolkningsvektet, som vil si at folkerike land teller relativt mer i det regionale gjennomsnittet. For alle fire regionene må det redegjøres for hva figuren viser om aggregert produktivitsvekst og dens dekomponering i de to periodene.

Diskusjonen om skiftet i Afrikas veksterfaring siden 2000 kan relateres til figuren. I løpet av 1990-99 er produktivitsveksten lav (ca. 0,5%) og strukturskift bidrar negativt til produktivitsveksten. Etter 2000 tilsvarende produktivitsveksten 3% og omtrent halvparten skyldes strukturelle endringer. Arbeidskraft beveger seg fra lavproduktivt jordbruk til høyproduktive sektorer som industri og service. Potensielle forklaringer av nedgangen i sysselsettingsandelen i jordbruket etter 2000 må diskuteres og relevante faktorer inkluderer produktivitsvekst i jordbruk, demografiske trender (rural vs. urban befolkningsvekst), grad av konflikt og vold, kvalitet på styresett, og utviklingen av råvarepriser.

Oppgave 2 (50%)

Oppgaven tar utgangspunkt i den økonomiske modellen i Torvik (2002). I oppgave a) må en gjøre rede for bakenforliggende forutsetninger for modellen, samt forklare relasjonene. Basert på to likevektsbetingelser (lik profitt for moderne bedrift og rent-seeker, og tilbud lik etterspørsel) kan en utlede modellens likevekt og illustrere denne grafisk. Både profitt i moderne bedrift og profitt for rent-seeker er fallende funksjoner av antall entreprenører som driver rent-seeking. Intuisjon bak helningen til de to kurvene må forklares. I oppgave b) kan effekten av økte naturressurser vises grafisk som skift oppover i kurven for rent-seeker profitt. Ny likevekt har lavere profitt/inntekt og flere rent-seekere. Intuisjon må forklares.